

Bijlage 06: **Protocol Middelengebruik**

Voorwoord

KSG De Breul wil haar leerlingen en medewerkers een gezonde en veilige leer- en werkomgeving bieden. Daaronder valt een transparant middelengebruikbeleid voor de leerlingen, medewerkers en ouder(s)/verzorger(s). In dit document kunt u lezen hoe we dit beleid vormgeven.

Het middelengebruik bij jongeren en volwassenen staat hoog op de maatschappelijke agenda. Middelengebruik kan op de korte termijn leiden tot gedragsproblemen en concentratieverlies en op de langere termijn tot depressie, verslaving en andere gezondheidsschade.

Het gebruik van middelen tijdens de puberteit heeft een verstorend effect op de ontwikkeling van de hersenen en het functioneren op school aangezien jongeren een groot deel van hun tijd doorbrengen op school. Hier kan het problematisch gebruik van middelen vaak zichtbaar worden, in bijvoorbeeld verzuim, dalende schoolprestaties en slechte concentratie. Dit kan uiteindelijk leiden tot veelvuldig verzuim en mogelijk ook een voortijdig schoolverlaten.

Het doel van de school is om problemen veroorzaakt door middelengebruik te voorkomen of vroegtijdig te signaleren en vervolgens adequaat te reageren. Dit kan bijvoorbeeld door preventie, zelfzorg te bieden of door instanties te raadplegen die hulp kunnen bieden aan de leerling, school, maar ook aan ouder(s)/verzorger(s). De signaleringsfunctie geldt voor zowel leerlingen als voor medewerkers.

Het beleid van De Breul is dat gebruik, in het bezit hebben of handelen in alcohol en drugs verboden is. Daarnaast is De Breul een rookvrije school. Roken, vaperen, snus en andere nicotinehoudende middelen zijn dan ook verboden op het schoolterrein.

In dit protocol wordt o.a. uitgelegd hoe de school handelt bij:

- Het vermoeden van middelengebruik
- Het constateren van middelengebruik en/of het bezit van middelen
- Het signaleren of het vermoeden van dealen in middelen

Inhoudsopgave

1	Achtergrondinformatie	3
	<i>Wat wordt er verstaan onder middelen?</i>	<i>3</i>
	<i>Signalen</i>	<i>3</i>
	<i>Signaleringstraject</i>	<i>4</i>
2	Omgaan met middelen (drugs en alcohol)	5
	<i>Schoolbeleid.....</i>	<i>5</i>
	<i>Preventieve maatregelen</i>	<i>6</i>
	<i>Opsporingsbeleid.....</i>	<i>7</i>
	<i>Procedure bij het in beslag nemen van middelen/alcohol door school</i>	<i>7</i>
	<i>Maatregelen bij gebruik, in het bezit hebben en/of dealen van middelen of handel in alcohol</i>	<i>8</i>
3	De rookvrije school	9
	<i>Schoolbeleid.....</i>	<i>9</i>
	<i>Preventieve maatregelen</i>	<i>9</i>
Bijlage:	Protocol 1 interventies bij middelengebruik leerlingen	10
Bijlage:	Vastleggingsformulier in beslagname middelen	14

1 **Achtergrondinformatie**

Wat wordt er verstaan onder middelen?

Middelen (drugs of genotmiddelen) zijn stoffen die een effect hebben op het bewustzijn en om die reden gebruikt worden. Daarin onderscheiden we drie categorieën:

Verdovende middelen

Hierbij komt de gebruiker in een slaperige roes.

Voorbeelden hiervan zijn: heroïne en andere opiaten, alcohol, slaapmiddelen en GHB.

Stimulerende middelen

Bij het gebruik van deze middelen krijgt de gebruiker het gevoel meer energie te hebben en alerter te zijn. Voorbeelden van stimulerende middelen zijn: cocaïne, amfetamine (speed), tabak en XTC.

Bewustzijn veranderende middelen

Bij het gebruik van deze middelen wordt de beleving van de wereld en zijn omgeving heel anders. Voorbeelden van bewustzijn veranderende middelen zijn: hasj, weed, LSD en paddo's.

Signalen

Het signaleren van drugs of genotmiddelen kan leiden tot opvallend en afwijkend gedrag zoals:

- Concentratieproblemen
- Relatieproblemen
- Sociaal isolement
- Schoolverzuim
- Verlies van vrienden, verandering van vriendenkring
- Nalatigheid met afspraken
- Geen interesse in de omgeving
- Veelvuldig praten over middelen en gebruik of over geld en gokken
- Sterk afwijkend gedrag
- Tijdens de les vaak naar het toilet willen
- Regelmatig vragen naar een pijnstiller
- Vele ongelukjes
- Dalende prestaties
- (Maandagmorgen)verzuim
- Overlast bezorgen
- Onder invloed zijn tijdens schooluren

Signaleringstraject

Naast het waarnemen van signalen is het belangrijk om, aan de hand van één of meer gesprekken, na te gaan of deze signalen daadwerkelijk wijzen op een probleem rond middelengebruik. Daarbij moet gelet worden op de volgende aspecten:

- Eén signaal zegt nog niet zo veel en pas wanneer een signaal zich regelmatig herhaalt (eventueel in combinatie met andere signalen) kan het een indicatie zijn voor problematisch gebruik van middelen.
- Een signaal hoeft niet meteen te betekenen dat er middelen gebruikt worden. Rode ogen kunnen bijvoorbeeld ook veroorzaakt worden door een huilbui of allergie.

De aanpak bij het middelengebruik bij een leerling (of medewerker) begint dus bij het signaleren van afwijkend gedrag. Vaak is de aanleiding een 'onderbuikgevoel' waarin je merkt dat het gedrag anders is of niet goed voelt. Dit hoeft niet meteen te betekenen dat een leerling gebruikt. Het is belangrijk om deze leerling eerst te observeren en de bevindingen te noteren en te bespreken met de coach, teamleider en/of leerlingbegeleider. Houdt dit gedrag aan en bemerken de andere docenten dit ook dan is het zaak om te gaan handelen. Daarin kunnen de volgende stappen genomen worden:

- **Waarnemen:** Er valt een gedragsverandering of iets anders op
- **Herkennen:** Het gedrag is afwijkend voor de betreffende leerling/medewerker
- **Interpreteren:** Het gedrag wordt veroorzaakt door een probleem al dan niet in combinatie met middelengebruik
- **Toetsen:** Interpretatie aftasten bij coach, teamleider, leerlingbegeleider, collega's en voor medewerker bij de leidinggevende
- **Gesprek:** Met de leerlingen door de coach/teamleider
- **Contact:** Met ouder/verzorger en uitspreken van zorg
- **PM-overleg:** Leerling bespreken bij PM3 in overleg met ouder/verzorger of anoniem

2 Omgaan met middelen (drugs en alcohol)

Schoolbeleid

Om voor de leerlingen en medewerkers een vertrouwde en veilige omgeving te creëren zijn er regels en afspraken nodig, zoals onder andere het document gedrags- en integriteitscode en het leerlingenstatuut. Deze zorgen voor duidelijkheid, structuur en veiligheid voor iedereen. Bij problemen kunnen we een beroep doen op onze ondersteuningsstructuur. Hierbij staat het welzijn van de leerling en de medewerker altijd centraal. Bij strafbare feiten doen wij aangifte bij de politie. In het uiterste geval kan dit leiden tot schorsing of uitschrijving van De Breul of beëindiging van de arbeidsovereenkomst.

De volgende uitgangspunten staan centraal:

- Onder het begrip 'school' wordt verstaan: de gebouwen en terreinen van KSG De Breul en zijn directe omgeving;
- Indien binnen het kader van een schoolactiviteit de leerlingen/medewerkers zich buiten de school bevinden, bijvoorbeeld tijdens reguliere excursies, sportwedstrijden, meerdaagse (buitenlandse) excursies en uitwisseling programma's, binnen- en buitenlandse stages, zijn alle maatregelen onverkort van toepassing;
- Het gebruiken en/of in het bezit hebben van middelen (genotmiddelen of alcohol) is verboden;
- Bij het dealen van middelen wordt meteen de politie ingeschakeld. Onder dealen wordt verstaan het handelen, kopen of verkopen van middelen maar ook het verspreiden, gratis verschaffen, koerieren of doorgeven hiervan;
- Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor het signaleren van het gebruik van middelen. Ook van leerlingen verwachten we dat ze oog en oor hebben voor aanwijzingen met betrekking tot het (vermoedelijke) gebruik, het in bezit hebben en dealen van middelen. Het vroegtijdig signaleren en vervolgens adequaat reageren kan voorkomen dat problemen verergeren. Het signaleren van problematisch middelengebruik kan daarnaast andere problemen aan het licht brengen die mogelijk zorg behoeven;
- Het beleid met betrekking tot middelen wordt ondersteund door goede voorlichting, goede begeleiding van leerlingen, goed contact met ouder(s)/verzorger(s) en gepaste maatregelen;
- De Breul is een rookvrije school.

Preventieve maatregelen

De Breul heeft een aantal preventieve maatregelen genomen om het gebruik van middelen te voorkomen en beperken en de kennis over middelengebruik te vergroten. Deze preventieve maatregelen zijn:

- **Toezichthouden**

Alle medewerkers hebben hierin een taak. Tijdens pauzes, tussen de lessen door en bij schoolactiviteiten verwachten we dat medewerkers extra aandacht besteden aan de volgende aandachtspunten:

- o let op leerlingen/collega's die zich opvallend gedragen of anders gedragen dan voorheen;
- o let op verdachte auto's en scooters (voertuigen) die vaak op hetzelfde tijdstip (pauzes, vlak voor de lestijden) op de parkeerplaats of rond school staan en waar leerlingen zich ophouden;
- o let op verdachte personen waarvan bekend is dat zij geen deel uit maken van de schoolpopulatie maar zich toch met regelmaat bij de school ophouden. Als het om dealers gaat zal opmerkelijk zijn dat leerlingen zich ophouden bij deze persoon. Het is handig om kentekens en data met tijdstippen te noteren en vast te leggen.

- **Preventieve lessen**

Op De Breul worden lessen gegeven om leerlingen te informeren over en bewust te maken van de gevolgen van alcohol- en drugsgebruik. In de tweede klas (M/H/V) geven we lessen gericht op preventie.

- **Ouderavonden**

Tijdens de eerste ouderavond worden ouders op de hoogte gebracht van de programma's op school en benoemen we de instanties en contactpersonen (Jellinek) die voor school en ook voor ouders helpend kunnen zijn.

Daarnaast maken we ouders attent op voorlichtingsbijeenkomsten voor bijvoorbeeld de ouderavond "Ouders van NIX" door de preventiemedewerkers van Jellinek.

- **Scholing medewerkers**

Medewerkers worden met regelmaat geschoold in het herkennen van signalen bij middelengebruik. Binnen deze scholing staan het herkennen van de problematiek, het signaleren en gesprekstechnieken centraal.

- **Kluisjescontrole**

Indien de school het nodig acht vindt er een kluisjes controle plaats. Hierin neemt de schoolleiding het initiatief. Dergelijke controle vindt (bij voorkeur) plaats in aanwezigheid van de politie.

- **Schoolfeesten en buitenschoolse activiteiten/reizen**
Bij schoolfeesten en buitenschoolse activiteiten of reizen in binnen- en buitenland is alcoholgebruik en middelengebruik verboden voor leerlingen, docenten en begeleiders en behoudt de school zich het recht voor om alcoholblaastesten in te zetten als het vermoeden bestaat dat een leerling onder invloed is. Deze testen kunnen ook worden ingezet door derden, bijvoorbeeld beveiligers die door de school zijn ingehuurd. Als het vermoeden bestaat dat een leerling onder invloed is wordt de toegang geweigerd en worden de ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte gebracht hiervan. De teamleider zal dan een passende maatregel inzetten.
- **Activiteiten binnen school**
Alle activiteiten binnen school waarbij leerlingen betrokken/aanwezig zijn, zijn alcoholvrij voor alle deelnemers (medewerkers van De Breul en genodigden). Tijdens bijeenkomsten met alléén medewerkers, ouders of gasten wordt na toestemming van de rector/bestuurder beperkt alcohol geschonken. Voor verdere informatie zie "Huisregels voor medewerkers met betrekking tot genotmiddelen".

Opsporingsbeleid

Het schoolgebouw en het bijbehorende terrein zijn privéterrein. Om deze reden zullen personen die hier niet thuishoren verwijderd worden uit de gebouwen en van het schoolterrein. Desnoods wordt hiervoor de politie ingeschakeld.

Procedure bij het in beslag nemen van middelen/alcohol door school

- De overhandiging of de in beslagneming dient te gebeuren in het bijzijn van een medewerker;
- In beslagneming mag alleen bij aanhouding op heterdaad van spullen die de verdachte bij zich heeft;
- De school mag een leerling/medewerker na het overhandigen nooit fouilleren of de persoonlijke bagage laten onderzoeken zonder diens toestemming. Indien nodig kan de politie worden ingeschakeld;
- Geef de leerling/medewerker na het overhandigen of in beslag nemen een ontvangstbewijs met de naam van de school, de naam en de functie van de ontvanger, datum, soort en hoeveelheid van het middel. De ontvanger ondertekent en bewaart de kopie;
- De school informeert ouders/verzorgers van de ingenomen middelen. Indien gewenst mogen ouders/verzorgers de eigendommen komen ophalen.
- Afhankelijk van de ingenomen waren behoudt de school het recht om de politie in te schakelen.

Maatregelen bij gebruik, in het bezit hebben en/of dealen van middelen of handel in alcohol

Maatregelen bij gebruik van drugs/alcohol

Een leerling van wie met zekerheid kan worden aangenomen of van wie bewezen is, dat hij/zij zich schuldig maakt aan het gebruik van drugs/alcohol tijdens schooltijd, kan tot maximaal 5 schooldagen geschorst worden. Een gesprek met de verslavings- preventie-medewerker van Jellinek-Utrecht wordt in ieder geval vereist. Dat gesprek wordt aangevraagd door een aangewezen medewerker van De Breul. Indien het een medewerker betreft dan treedt het stappenplan 'huisregels voor medewerkers met betrekking tot genotmiddelen' in werking.

Maatregelen bij het in bezit hebben van drugs/alcohol

Wordt er geconstateerd dat een leerling in het bezit is van drugs en/of alcohol dan kan hij/zij tot maximaal 5 schooldagen worden geschorst. De drugs/alcohol wordt in beslag genomen en overhandigd aan de politie en bij een hoeveelheid van meer dan 5 gram drugs wordt er een proces verbaal opgemaakt. Een gesprek met de verslavings- preventie-medewerker van Jellinek-Utrecht wordt vereist. Dat gesprek wordt aangevraagd door een aangewezen medewerker van De Breul. Indien het een medewerker betreft dan treedt het stappenplan 'huisregels voor medewerkers met betrekking tot genotmiddelen' in werking.

Maatregelen bij het dealen van drugs/handel in alcohol

Een leerling van wie met zekerheid kan worden aangenomen of van wie bewezen is, dat hij/zij zich schuldig maakt aan het dealen van drugs/alcohol in of bij school, kan onmiddellijk van school verwijderd worden. Als het een medewerker betreft dan wordt deze direct op non- actief gesteld waarna het stappenplan 'huisregels voor medewerkers met betrekking tot genotmiddelen' in werking wordt gesteld. Bij constatering van dealen of handel zal de politie altijd ingeschakeld worden.

In alle gevallen zal zorggedragen worden voor een schriftelijke verslaglegging en voor goede communicatie met betrokkene(n). Betreft het een leerling dan zullen altijd de ouder(s)/verzorger(s) en de leerplichtambtenaar op de hoogte gesteld worden.

3 De rookvrije school

Schoolbeleid

De Breul is een rookvrije school. Roken is in de gebouwen en op het gehele schoolterrein niet toegestaan. Dit verbod geldt ook voor samenkomsten in schoolverband, zoals excursies, werkweken, avond- en buitenschoolse activiteiten e.d. Indien leerlingen in school, op het schoolterrein, of tijdens een samenkomst in schoolverband roken dan worden er passende maatregelen genomen.

Preventieve maatregelen

Er is aandacht voor preventie en risico's en gevolgen van roken in diverse jaarlagen en lessen.

Bijlage: Protocol 1 interventies bij middelengebruik leerlingen

Dit protocol geeft de stappen weer die genomen dienen te worden bij het vermoeden of de constatering van het bezit, gebruik en dealen of handel in middelen.

Vermoeden middelengebruik leerling

1. Medewerker vermoedt dat er sprake is van middelengebruik en bespreekt dit met de coach en teamleider. De leerling wordt door de coach aangesproken op het gedrag. Het vermoeden wordt gecheckt bij de collega's en er wordt door de coach een dossier bijgehouden in Magister.
2. Vermoeden blijkt niet terecht: de coach neemt verder geen actie maar registreert dit wel in Magister.
3. Vermoeden blijkt terecht: de coach geeft aan de leerling aan dat hij/zij het gedrag van de leerling met de teamleider bespreekt.
4. Indien de teamleider en hoofd leerlingondersteuning dit vermoeden kunnen onderschrijven gaan zij in gesprek met de leerling.
5. De insteek van het gesprek moet vooral gericht zijn op het uitspreken van de zorgen die er zijn m.b.t. de leerling. De coach/teamleider/hoofd leerlingondersteuning kijkt niet alleen naar het eventuele middelengebruik maar in eerste instantie naar het totale functioneren van de leerling, o.a. inzet, gedrag, verzuim, resultaten, motivatie, concentratie e.d. en bespreekt dit met de leerling.
6. Indien het gesprek voldoende aanleiding geeft dat het vermoeden van middelen gebruik blijft bestaan of de zorgen dit noodzakelijk maken, wordt er:
 - Contact opgenomen met de ouder(s)/verzorger(s),
 - Via hoofd leerlingbegeleiding een gesprek georganiseerd tussen de leerling en de preventie medewerker verslaving van de Jellinek-Utrecht.
 - Aanbieden van jeugdinterventie Moti-4 van het Nederlands Jeugd instituut.
7. De coach is verantwoordelijk voor de dossiervorming in Magister en voor de communicatie met het docententeam.

Constatering van middelengebruik of het in bezit zijn van middelen door leerling

1. Medewerker constateert dat er sprake is van middelengebruik of dat er sprake is van middelenbezit.
2. Medewerker spreekt de leerling aan op middelengebruik en/of bezit van middelen en neemt, indien mogelijk, deze in beslag. De medewerker geeft de leerling na in beslagneming een ontvangsbewijs met daarop: de naam van de school, de naam en functie van de medewerker die het middel in bewaring neemt, datum, soort en hoeveelheid middel en de naam van de leerling.

- De inbeslagnemer ondertekent het document en geeft dit aan de leerling en bewaart zelf een kopie.
3. De medewerker geeft aan de leerling aan dat hij/zij contact opneemt met de coach en de teamleider en vraagt indien noodzakelijk naar de leerlingenpas van de leerling
 4. De medewerker licht onmiddellijk de coach en teamleider in.
 - De medewerker draagt de inbeslaggenomen middelen over aan de teamleider. De school informeert ouders/verzorgers van de ingenomen middelen. Indien gewenst mogen ouders/verzorgers de eigendommen komen ophalen. Afhankelijk van de ingenomen waren behoudt de school het recht om de politie in te schakelen.
 5. De teamleider (in overleg met de conrector onderwijs):
 - Informeert de ouder(s)/verzorger(s);
 - Bepaalt onmiddellijk de gevolgen voor de leerling en neemt hierin de consequenties voor de studievoortgang en de eventuele acties van de politie mee;
 - Informeert het docententeam en de conciërges;
 - Organiseert een vervolgesprek met de leerling, ouder(s)/verzorger(s) en coach, en indien nodig teamleider leerlingondersteuning of de conrector onderwijs.

A. De insteek van het gesprek dient gericht te zijn op het uitspreken van de zorgen die er zijn m.b.t. de leerling;

B. Tijdens het gesprek wordt zo mogelijk het middelen gebruik besproken maar vooral het totale functioneren van de leerling (gedrag, inzet, motivatie, concentratie, resultaten en verzuim);

C. In dit gesprek dienen ook de maatregelen die De Breul neemt besproken te worden.
 6. De teamleider in overleg met de conrector onderwijs en coach:
 - regelt indien nodig een gesprek met de preventiemedewerker verslaving Jellinek-Utrecht en de leerling;
 - pakt eventueel andere gedragssignalen op en Indien nodig kan de leerling worden aangemeld voor PM3.
 7. De coach is verantwoordelijk voor de dossiervorming in Magister en voor de communicatie met het docententeam.

Signalen/vermoeden van dealen of handel in middelen door leerling

1. De medewerker constateert handel of dealen in middelen of herkent signalen die daarop wijzen. De medewerker onderneemt zelfstandig geen actie.
2. De medewerker informeert de teamleider.
3. De teamleider:

- Probeert indien mogelijk zoveel mogelijk gegevens te inventariseren zoals, kenmerken/kenteken auto, (her)kenmerken persoon, tijdstippen waarop de persoon gezien wordt;
- Informeert de conrector onderwijs;
- Informeert hoofd leerlingondersteuning.

4. De teamleider :

- Informeert de ouder(s)/verzorger(s);
- Informeert de wijkagent;
- Handelt verder volgens de procedure zoals beschreven bij
Constatering van middelen of het in bezit zijn van middelen.

Stroomschema middelengebruik leerlingen

TL : Teamleider
 TO : Teamleider Leerlingondersteuning
 C : Conrector

Bijlage: Vastleggingsformulier in beslagname middelen

Ontvangstbewijs

Ondergetekende: _____

Functie: _____

Locatie: _____

Verklaart in beslag genomen te hebben:

De middelen waren in het bezit van:

Naam _____

Adres: _____

Woonplaats: _____

Telefoonnummer: _____

Datum inbeslagneming: _____

Plaats inbeslagneming: _____

Getuigen: _____

Handtekening
Ontvanger

Handtekening
getuige(n)

Handtekening
leerling/medewerker
